

Braam

Teelt

Bramen behoren tot de familie van de Rosaceae en zijn van het geslacht *Rubus*. Het is een van de kleinfruitteeltgewassen waarvan in Nederland een klein areaal (ongeveer 30 ha) wordt geteelt. De belangrijkste teeltgebieden zijn Zeeland en de Betuwe. De teelt van bramen voor industriële verwerking is in Nederland nagenoeg verdwenen. Bramen worden voor de verse consumptie geteelt. De laatste jaren is er een uitbreiding van de teelt van bramen voor het vervoegen en verlaten onder plastic tunnels en kassen.

Bramen dragen gewoonlijk vruchten aan de tweejarige scheuten die in het jaar daarvoor gegroeid zijn. Na het tweede jaar sterven de scheuten af.

In strenge winters vriezen veel stengels dood waardoor er maar weinig bloemen gevormd worden. Bramenstruiken kunnen zich fors ontwikkelen waardoor een ruime plantafstand nodig is; rijafstand 2,5 meter op de rij 2 meter.

Bloembouw

In de vollegrond begint de bloei van bramen in Nederland ongeveer eind mei en loopt door tot in augustus. Vruchten van de laatste bloemen worden meestal niet meer rijp. De bloeiwijze van de braam bestaat meestal uit klusters van één tot twintig bloemen, dit afhankelijk van het geteelde ras. De kroonbladen zijn wit tot lichtroze van kleur. De diameter van de bloem is 2,5 cm of meer. Meestal zijn er vier kroonbladen en vijftig tot honderd meeldraden, geklusterd rond ongeveer eenzelfde aantal stampers, die zich op de bloembodem bevinden. Nectar wordt overvloedig afgescheiden door de nectarklieren die zich aan de rand van de bloembodem, tussen de

stampers en de meeldraden bevinden. Het suikergehalte van de nectar is ongeveer 30 %. Omdat de nectar van de braam een nogal onbeschutte ligging heeft, wordt het volume waarschijnlijk in grote mate beïnvloed door veranderingen in de relatieve luchtvochtigheid. Een lage relatieve luchtvochtigheid (droog) heeft een indikkend effect en omgekeerd.

Bestuiving

De rassen zijn in het algemeen zelffertil, waardoor geen kruisbestuiving nodig is. De structuur van de bloemen wijst er sterk op dat bestuivende insecten nodig zijn om het stuifmeel over te brengen. Na de bevruchting blijft de bloembodem klein, de vruchtbeginsels groeien verder uit en bedekken de bloembodem, zodat een samengestelde vrucht gevormd wordt. Voor het verkrijgen van een goede vruchtvorm is het belangrijk dat alle stampers van de bloem bestoven worden.

Omdat de bloemen van de braam veel nectar en stuifmeel produceren worden ze goed bevolgen door bijen en vele andere insecten. Voor een goede bestuiving worden in de volle grond twee bijenvolken per ha aanbevolen. In plastic tunnels en kassen is één bijenvolk per 1000 m² nodig. Voor een goed bestuivingsresultaat moeten de bramen tijdens de bloei over voldoende vocht kunnen beschikken om voldoende nectar te produceren.

Waar veel wilde bramen voorkomen kan het een goede drachtbron voor de bijen zijn. Bramen als ondergroei in bossen krijgen te weinig zonlicht voor het verkrijgen van een goede bloei. Deze leveren nauwelijks nectar en stuifmeel. Bramen langs houtwallen, bosranden en greppels bloeien het rijkst.

